COURT OF
THE FUTURE

Tribunal du futur – Rechtbank van de toekomst

25 oktober 2017

Wat is de bedoeling?

- De drie taken van de politiek
  - Onvermijdelijke opvangen en remediëren
  - Het haalbare mogelijk maken
  - ***Het vooralsnog onhaalbare denkbaar maken***
- ***Futuristisch*** aspect bekeken in het licht van
  - Gisteren en vandaag: uitgevoerd en lopend beleid (bijlage C)
  - Morgen: nog niet uitgevoerde hervormingen
- Wat is het ***'nut'*** van zo'n oefening
  - ***Dialoog openen met alle stakeholders***
  - Minder goede korte termijnbeslissingen vermijden
  - ***Lange termijnbeslissingen minstens voorbereiden/niet-hypothekeren***

Wat is de invalshoek?

- Waaraan moet de openbare dienst van Justitie voldoen?
  - **Laagdrempelig** MAAR QUID infrastructuur op stuk van gebouwen en informatica
  - **Toegankelij**k DUS QUID kost van procedure en advocaat
  - **Stipt** DUS QUID de lange duur van de procedure
- Hoe kunnen we daartoe bijdragen?
  - Goed beleid inzake gebouwen en informatica
  - Kwaliteitsvolle en kenbare wetgeving en rechtspraak (v° hercodificatie)
  - Burger kan ‘recht halen’ aan redelijke prijs: pro Deo + RBV
  - Zo procedure en gerecht optimaliseren dat stiptheid wordt bevorderd
  - Goed personeelsbeleid: ‘war on talent’

Wat heet een toegankelijke/laagdrempelige justitie

- Virtueel:
  - uniek loket **Just-on-Web** met alle applicaties (e-deposit, Regsol…)
  - rechtzoekende kan stand eigen dossier daarop raadplegen
- Fysiek:
  - eenheid van griffie: personeel kan op elke justitieplaats inzage dossier geven
  - kiosk in elk gerechtsgebouw met virtuele toegang
- Behoud van het kantonaal vredegerecht met verruimde bevoegdheid
- Efficiënte justitieplaatsen op niveau van eerste aanleg
  - één back office per ‘arrondissement’ (=provincie)
  - max. drie goed uitgeruste front offices per provincie (incl. de back office)

Wat is een toegankelijke/betaalbare justitie

- Een ‘redelijke’ justitie die elke burger zich kan veroorloven
- Kost justitie: rolrechten verschuiven naar einde procedure
- Erelonen advocaten: RPV en BTW
- De eerstelijnsbijstand: bevoegdheid van de gemeenschappen
- De pro Deo tweedelijnsbijstand: systeem uitgezuiverd in 2016
- De rechtsbijstandsverzekering: fiscaal aftrekbaar vanaf ink. ‘18, AJ. ’19
- The future:
  - pro Deo rechtsbijstand: hogere inkomensgrenzen, degressieve tussenkomst
  - rechtsbijstandsverzekering: hogere aftrek voor lagere inkomens

Wat begrijpen we onder een stipte justitie?

- Strafrecht en strafvordering: v° hercodificatieplan
- Per aanleg: 1 jaar
  - werklast en routine weggewerkt en weg te werken
  - optimalisering van de procedure (m.i.b. informatica)
  - optimale inzet van magistratuur en gerechtspersoneel
- Rechtsmiddelen: oneigenlijk gebruik ontmoedigen
  - verzet, beroep en cassatie werden reeds aangepakt
  - concentratie van geding in eerste aanleg maximaal bevorderen
  - devolutieve werking hoger beroep maximaal beperken

Gebouwenpolitiek (bijlage A)

- Vredegerechten na reorganisatie 3e fase blijven behouden
- Op lange termijn zou voor 1e aanleg elk arrondissement met max 3 zittingplaatsen moeten volstaan: 1 back office en 3 front offices
  - *Dynamic office & new way of working*
- Uiteraard in elk ressort 1 Hof van Beroep
- Eén arresthuis per arrondissement
- Nieuw gebouwenbeheer: *New infra* (mib Archieven/Overtuigingsst.)
- Nieuw veiligheidsbeleid en verbeterd netwerk veiligheidsactoren
- Waar mogelijk: gebruik van videoconferentie

MINDER GEBOUWEN, GROTERE NABIJHEID

VOORBEELD: RECHTBANK VAN 1e AANLEG

SITUATIE VANDAAG:

ALS IK VANDAAG MIJN DOSSIER WIL RAADPLEGEN ALS INWONER VAN VILVOORDE,
KAN IK ENKEL TERECHT BIJ DE BEVOEGDE GRIFFIE (ZOWEL GEOGRAFISCH ALS QUA TYPE RECHTBANK).

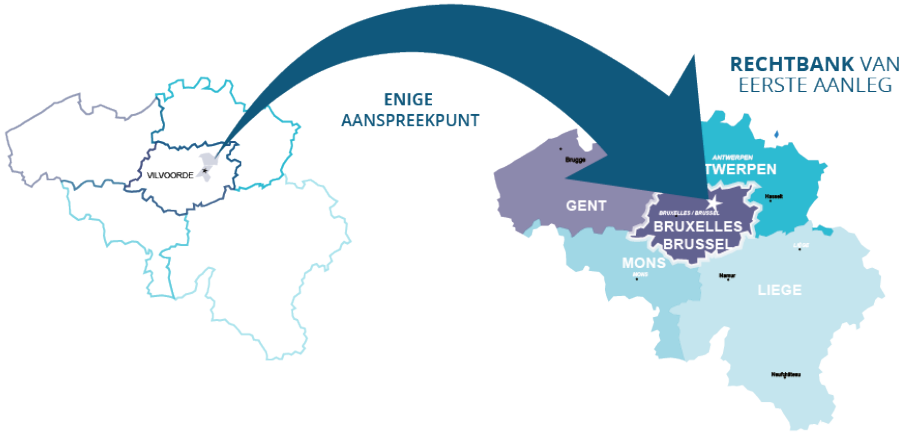

SITUATIE
COURT OF THE FUTURE:

ALLE GRIFFIES WORDEN EEN AANSPREEKPUNT VOOR MIJN DOSSIER
(ZOWEL GEOGRAFISCH ALS QUA TYPE RECHTBANK).

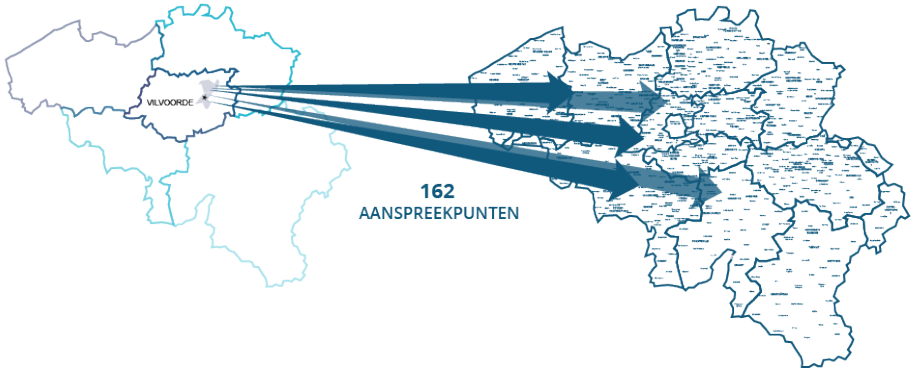

Front office

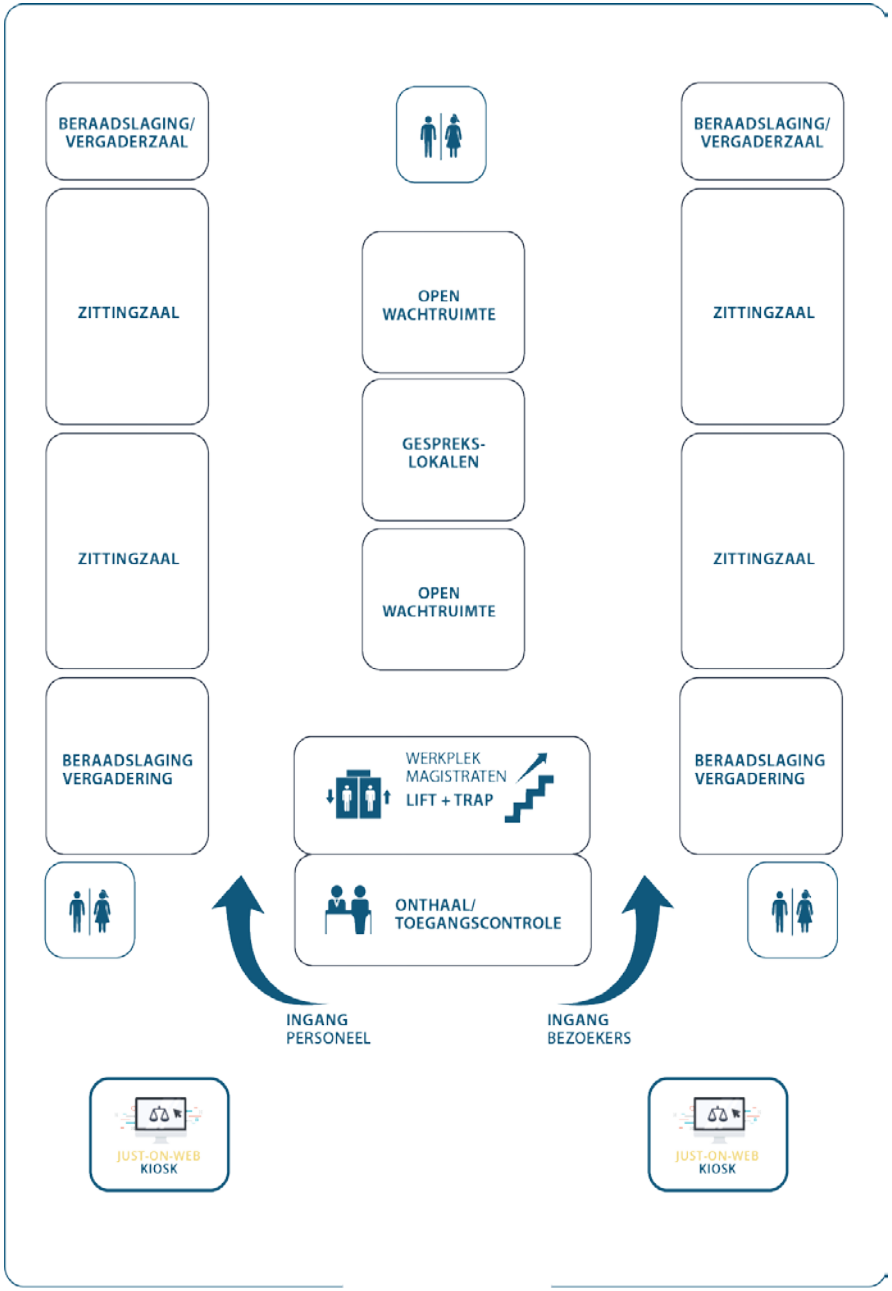

Waarom onderpresteert Justitie in informatica?
(bijlage D)

- Niet-uniforme werkprocessen in verschillende entiteiten
- Gebrek aan volgehouden ICT-strategie door departement
- Gebrek aan organisatie bij gebruikers (onvoldoende mandaat)
- Gebrek aan change management
- Gebrek aan vorming van gebruikers en aan ondersteuning
- Te laag budget?
- Mislukking big bang strategie

Wat is noodzakelijk om goede informaticabeslissingen te nemen?

- Werkprocessen: eenvormig én geoptimaliseerd in nationale systemen
- Opslag informatie in datavorm ipv literair
- Centrale datasystemen die intelligent kunnen worden geëxploiteerd
- Verrijking van informatie aan de bron (voor beter gebruik)
- Authentieke bronnen
- Ketensystemen binnen en buiten justitie (bv strafrechtelijk, burgerlijk)
- Digitaal dossier

Just-on-web

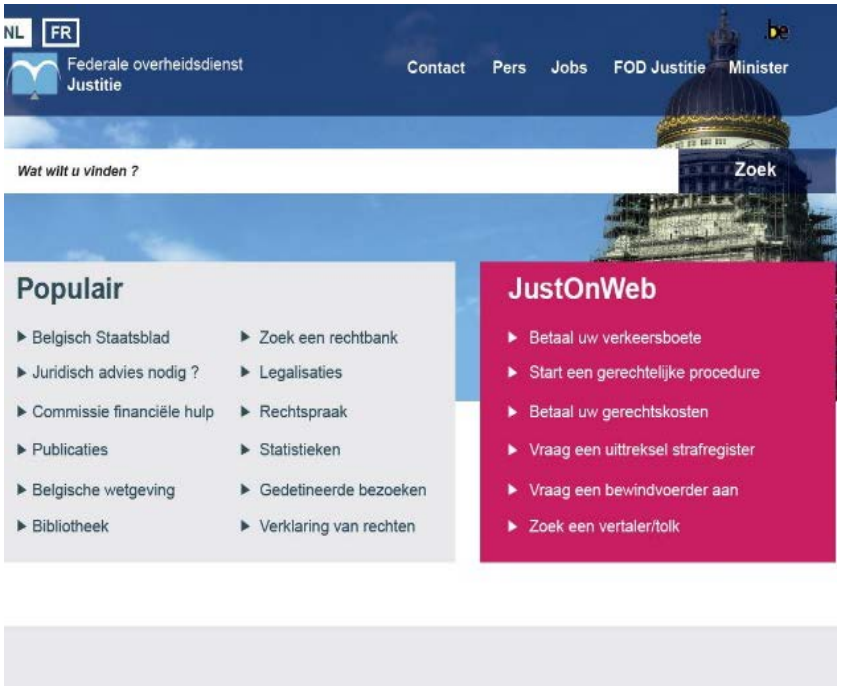
NL
FR
Federale overheidsdienst
Justitie
Contact
Pers
Jobs
FOD Justitie
Minister
Wat wilt u vinden ?
Zoek
Populair
Belgisch Staatsblad
Juridisch advies nodig ?
Commissie financiële hulp
Publicaties
Belgische wetgeving
Bibliotheek
Zoek een rechtbank
Legalisaties
Rechtspraak
Statistieken
Gedetineerde bezoeken
Verklaring van rechten
JustOnWeb
Betaal uw verkeersboete
Start een gerechtelijke procedure
Betaal uw gerechtskosten
Vraag een uittreksel strafregister
Vraag een bewindvoerder aan
Zoek een vertaler/tolk

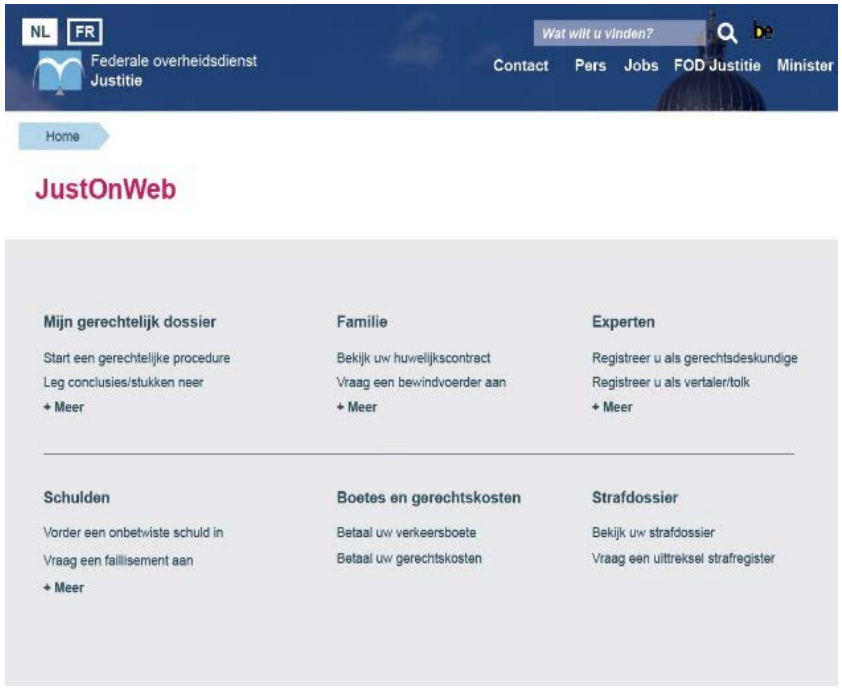
NL
FR
Federale overheidsdienst
Justitie
Wat wilt u vinden?
Contact
Pers
Jobs
FOD Justitie
Minister
Home
JustOnWeb
Mijn gerechtelijk dossier
Start een gerechtelijke procedure
Leg conclusies/stukken neer
+ Meer
Familie
Bekijk uw huwelijkscontract
Vraag een bewindvoerder aan
+ Meer
Experten
Registreer u als gerechtsdeskundige
Registreer u als vertaler/tolk
+ Meer
Schulden
Vorder een onbetwiste schuld in
Vraag een faillisement aan
+ Meer
Boetes en gerechtskosten
Betaal uw verkeersboete
Betaal uw gerechtskosten
Strafdossier
Bekijk uw strafdossier
Vraag een uittreksel strafregister

KBO+

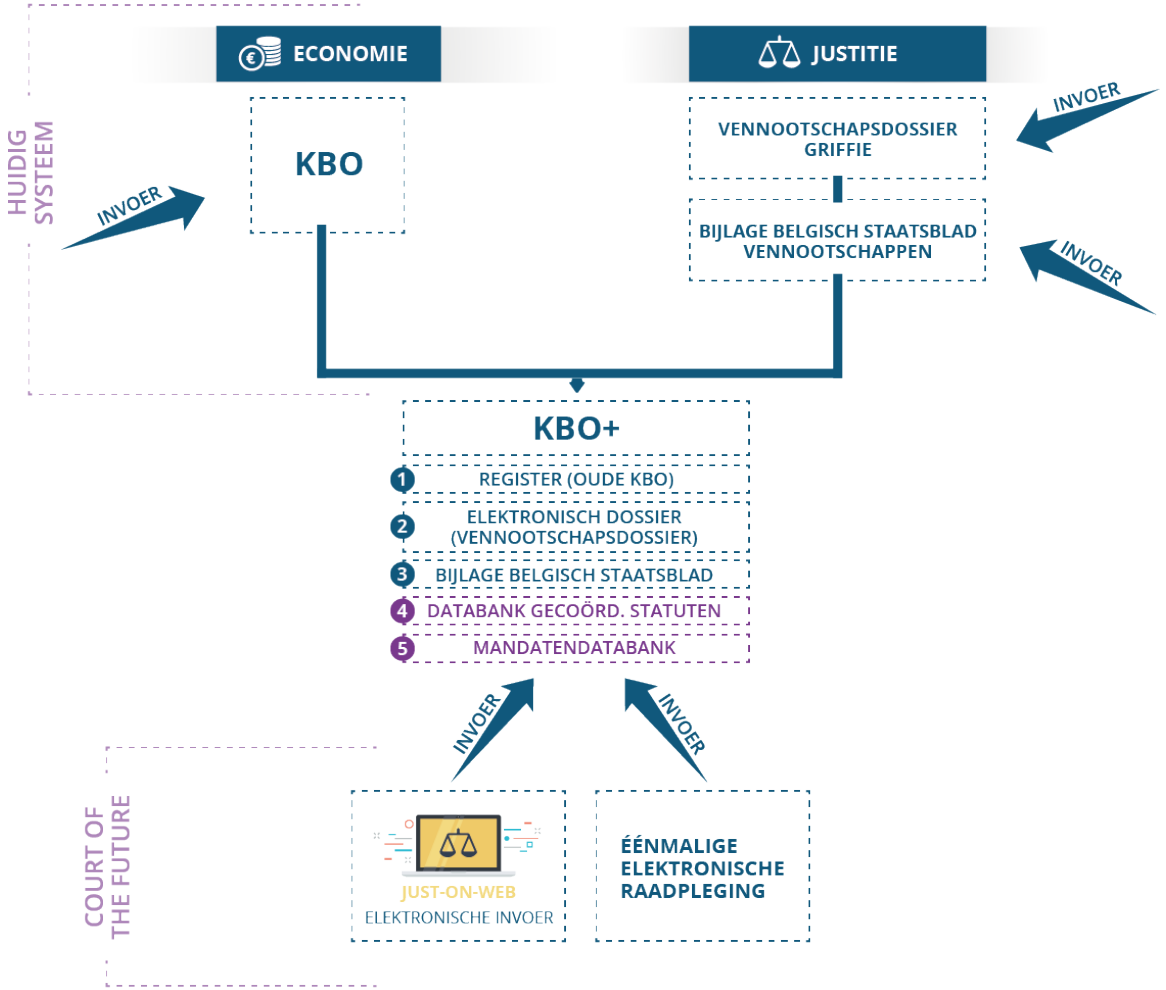
ECONOMIE
JUSTITIE
HUIDIG SYSTEEM
KBO
INVOER
VENNOOTSCHAPSDOSSIER GRIFFIE
INVOER
BIJLAGE BELGISCH STAATSBLAD VENNOOTSCHAPPEN
INVOER
KBO+
1 REGISTER (OUDE KBO)
2 ELEKTRONISCH DOSSIER (VENNOOTSCHAPSDOSSIER)
3 BIJLAGE BELGISCH STAATSBLAD
4 DATABANK GECOÖRD. STATUTEN
5 MANDATENDATABANK
INVOER
INVOER
COURT OF THE FUTURE
JUST-ON-WEB
ELEKTRONISCHE INVOER
ÉÉNMALIGE ELEKTRONISCHE RAADPLEGING

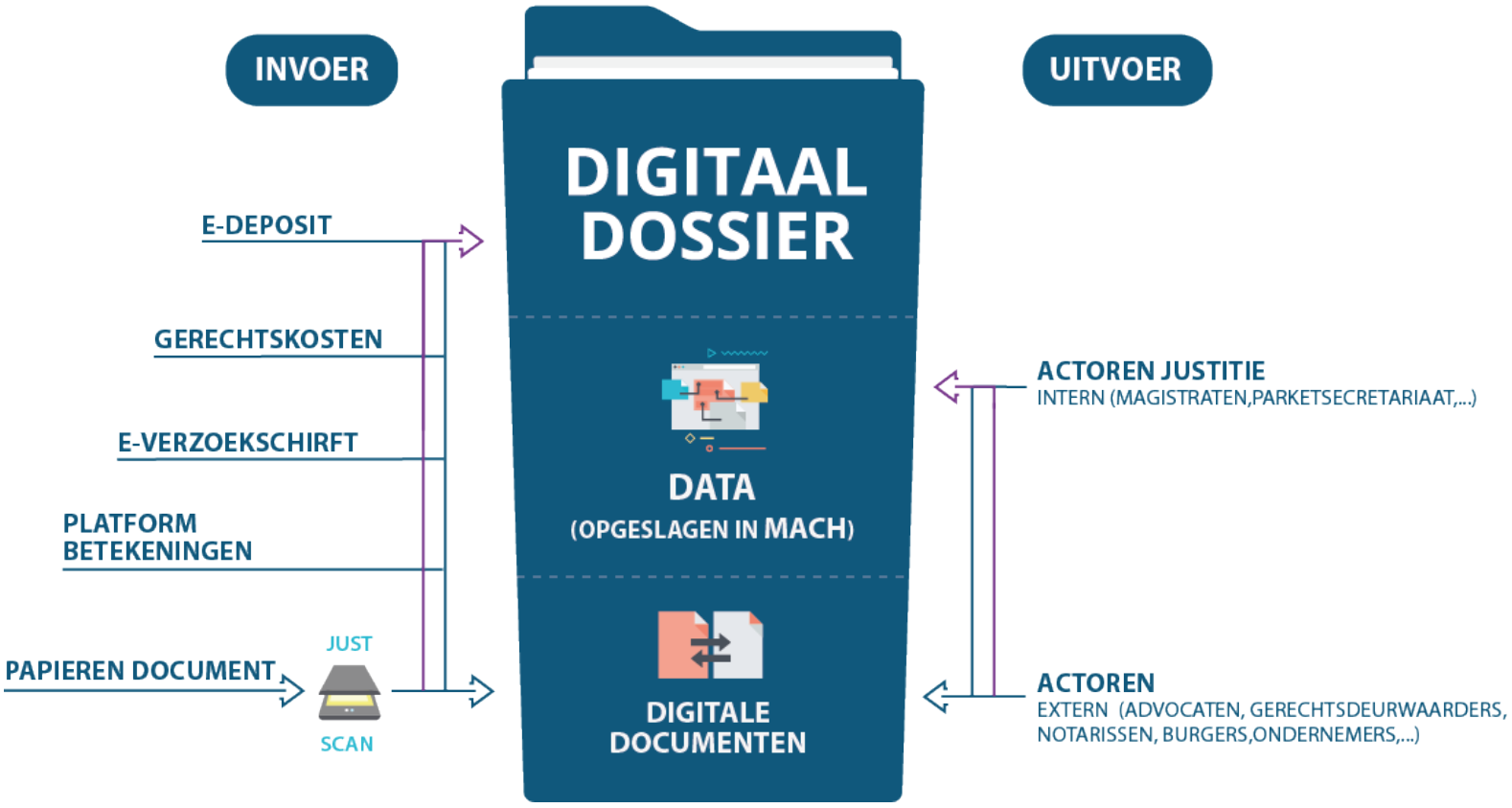
INVOER
UITVOER
DIGITAAL DOSSIER
E-DEPOSIT
GERECHTSKOSTEN
E-VERZOEKSCHIRFT
PLATFORM BETEKENINGEN
PAPIEREN DOCUMENT
JUST
SCAN
DATA
(OPGESLAGEN IN MACH)
DIGITALE DOCUMENTEN
ACTOREN JUSTITIE
INTERN (MAGISTRATEN,PARKETSECRETARIAAT,...)
ACTOREN
EXTERN (ADVOCATEN, GERECHTSDEURWAARDERS, NOTARISSEN, BURGERS,ONDERNEMERS,...)

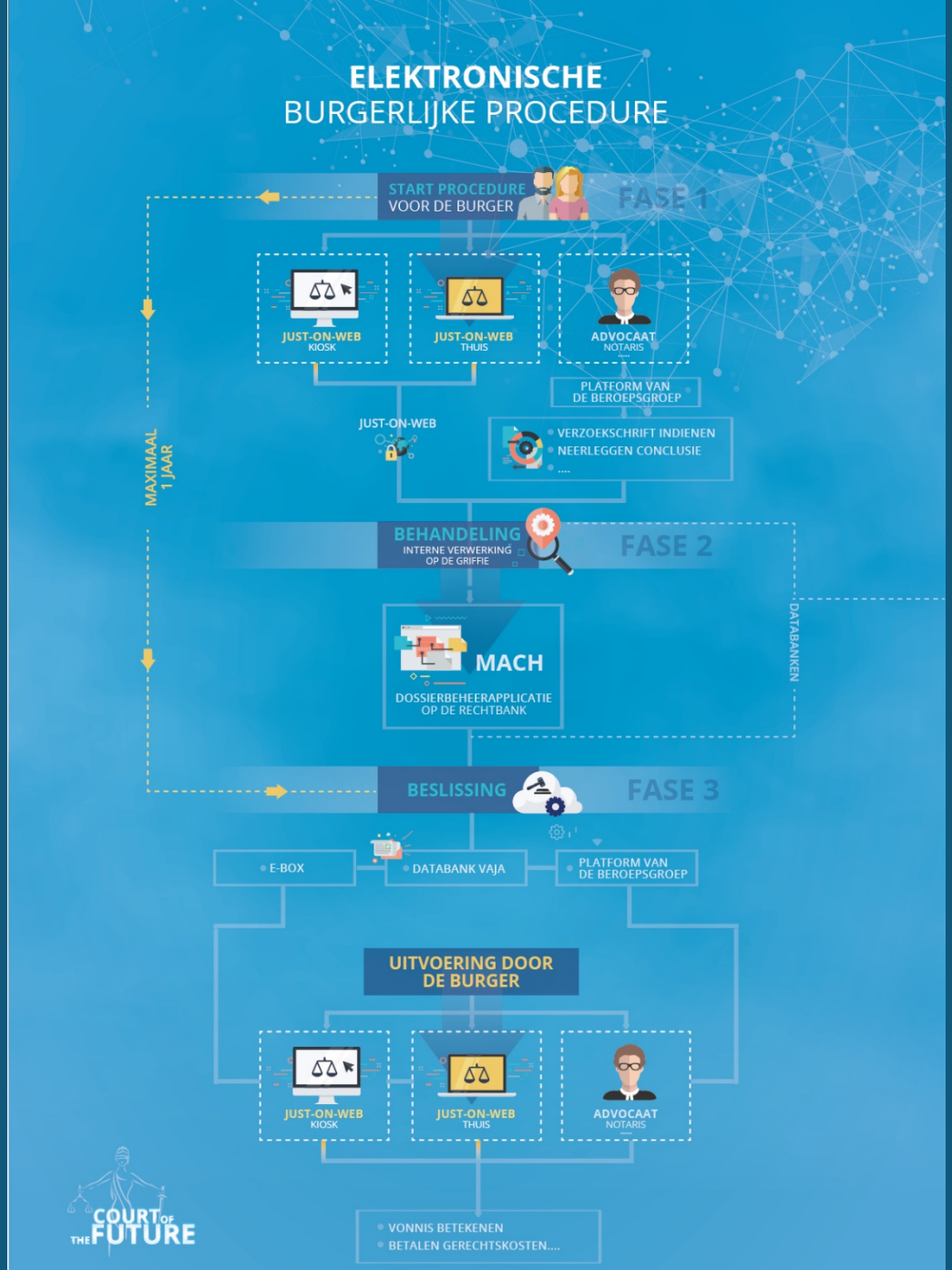
ELEKTRONISCHE
BURGERLIJKE PROCEDURE
START PROCEDURE
VOOR DE BURGER
FASE 1
JUST-ON-WEB
KIOSK
JUST-ON-WEB
THUIS
ADVOCAAT
NOTARIS
PLATFORM VAN
DE BEROEPSGROEP
JUST-ON-WEB
VERZOEKSCHRIFT INDIENEN
NEERLEGGEN CONCLUSIE
....
MAXIMAAL
1 JAAR
BEHANDELING
INTERNE VERWERKING
OP DE GRIFFIE
FASE 2
MACH
DOSSIERBEHEERAPPLICATIE
OP DE RECHTBANK
DATABANKEN
BESLISSING
FASE 3
E-BOX
DATABANK VAJA
PLATFORM VAN
DE BEROEPSGROEP
UITVOERING DOOR
DE BURGER
JUST-ON-WEB
KIOSK
JUST-ON-WEB
THUIS
ADVOCAAT
NOTARIS
VONNIS BETEKENEN
BETALEN GERECHTSKOSTEN....
COURT OF THE FUTURE

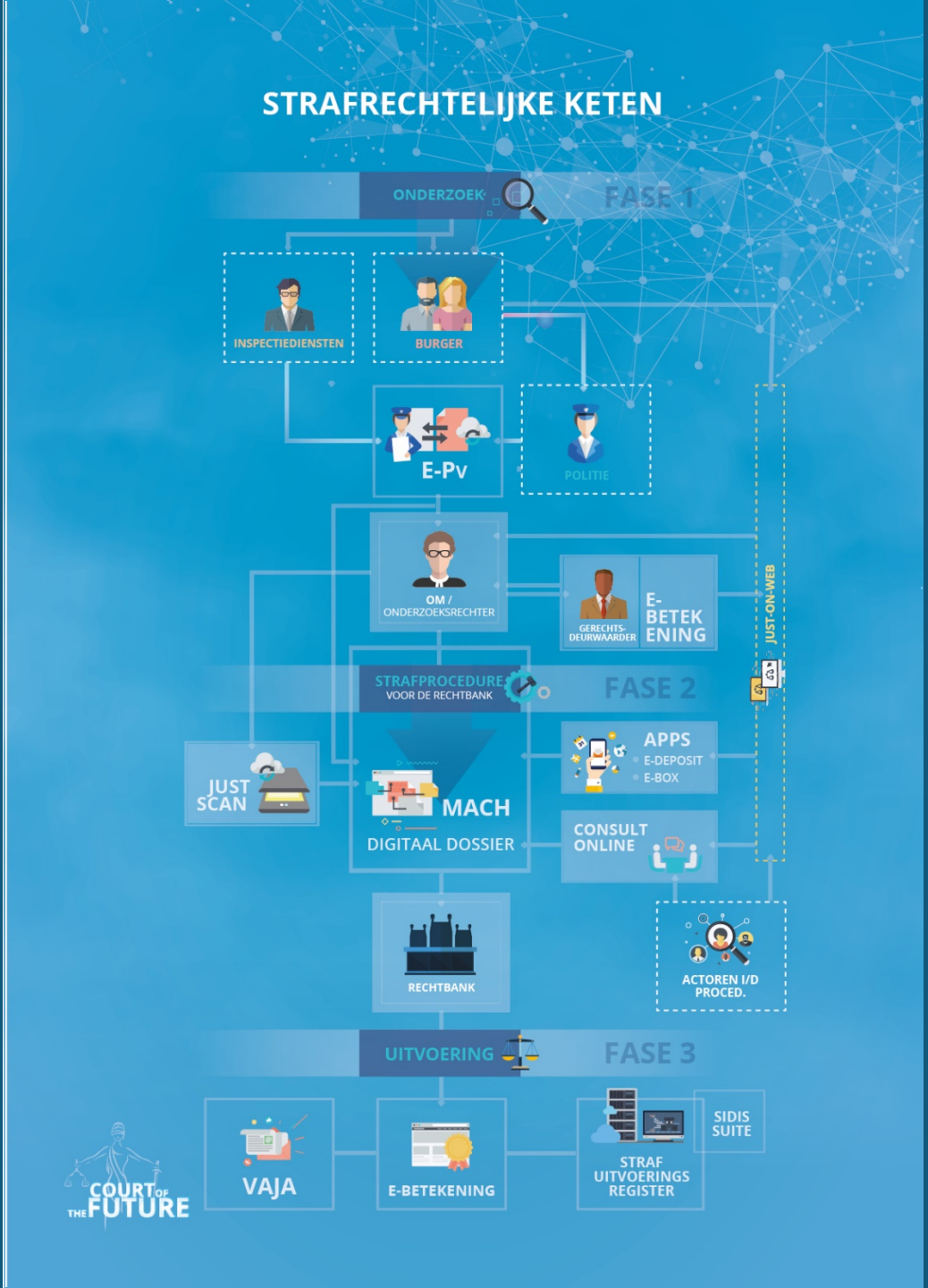
STRAFRECHTELIJKE KETEN
ONDERZOEK
FASE 1
INSPECTIEDIENSTEN
BURGER
E-Pv
POLITIE
OM / ONDERZOEKSRECHTER
GERECHTS-DEURWAARDER
E-BETEKENING
JUST-ON-WEB
STRAFPROCEDURE VOOR DE RECHTBANK
FASE 2
JUST SCAN
MACH
DIGITAAL DOSSIER
APPS
E-DEPOSIT
E-BOX
CONSULT ONLINE
RECHTBANK
ACTOREN I/D PROCED.
UITVOERING
FASE 3
VAJA
E-BETEKENING
STRAF UITVOERINGS REGISTER
SIDIS SUITE
COURT OF THE FUTURE

WERKLASTMETING

HET HUIDIGE KALENDERJAAR AAN GEGEVENS (1 JANUARI 2017 – 17 OKTOBER 2017)
WORDT VERGELEKEN MET EEN JAAR EERDER (1 JANUARI 2016 – 17 OKTOBER 2016)

INSTROOM

	MIJN RECHTBANK			Benchmark
Dossiersoorten	Huidig aantal	Verandering		Verandering
OCMW- RSZ	2396	-84	-3,51%	-4,02%
Arbeidsongevallen	210	-6	-2,86%	0,86%
Arbeidscontracten	543	-102	-18,78%	-14,12%
Speciale procedures	370	23	6,22%	7,25%
CSR	4730	-572	-12,09%	-3,46%
Totaal	**8249**	**-741**	**-8,98%**	**-3,88%**

UITSTROOM

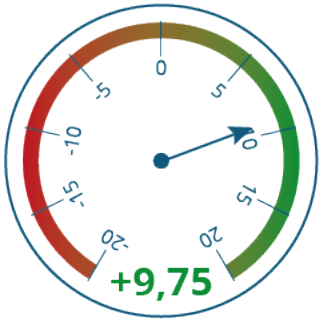

	MIJN RECHTBANK			Benchmark
Dossiersoorten	Huidig aantal	Verandering		Verandering
OCMW- RSZ	2418	102	4,22%	3,96%
Arbeidsongevallen	260	-6	-2,31%	1,14%
Arbeidscontracten	511	47	9,20%	-7,15%
Speciale procedures	395	45	11,39%	7,25%
CSR	4620	612	13,25%	-1,10%
Totaal	**8204**	**800**	**9,75%**	**0,49%**

Artificiële intelligentie

- Algoritmen en dataïsme
- Scheiding van intelligentie en bewustzijn: artificiële intelligentie
- Goed gebruik van databanken en zoekrobots
- Zeer nuttig voor beslissingen die o.a. op cijfermatige gegevens gebaseerd zijn: dynamisch ipv statisch referentiekader
- Zal uiteindelijk toelaten om routinebeslissingen sterk te automatiseren
- Steeds ruimte voor corrigerende menselijke tussenkomst
- Meer tijd voor maatwerk in moeilijke zaken

Toegankelijkheid is ook kwestie van kost (bijlage B)

- Er moet op een gecoördineerde strategie worden ingezet
- ‘Rechten’ te innen aan het einde van de procedure: bv. rolrechten
- Pro deo rechtshulp:
  - aangescherpt in 2016: bestaansmiddelen
  - volgende legislatuur: inkomensgrenzen optrekken/degressieve tussenkomst
  - informaticaplatform ontwikkelen dat automatismen toelaat: bv. gratis procedure
  - geen BTW, ook niet op remgeld
- Rechtsbijstandsverzekering
  - principe fiscale aftrekbaarheid goedgekeurd op 14 mei 2017
  - vrije keuze advocaat voor verzekerden
  - echtscheiding en bouwgeschillen gedekt
  - tarieven bindend voor advocaten die zich aansluiten bij RBV (genieten van hoger plafond)

Betere procedure

- Werklast is verminderd door Potpourri’s
- Verdere werklastvermindering in nieuw voorontwerp (vb)
- In court of the future moet procedure verder gemoderniseerd
- Herwaardering eerste aanleg
  - Valorisatie inleidingszitting
  - Uitputting tussengeschillen voor eerste rechter, behoudens ‘leave to appeal’
- Optimalisering hoger beroep
  - Beperkte devolutieve werking en terugverwijzing indien ‘leave to appeal’
  - Kortere procedure, beperking uitstellen, snellere sluiting van debatten

‘Virtueuze cirkel’

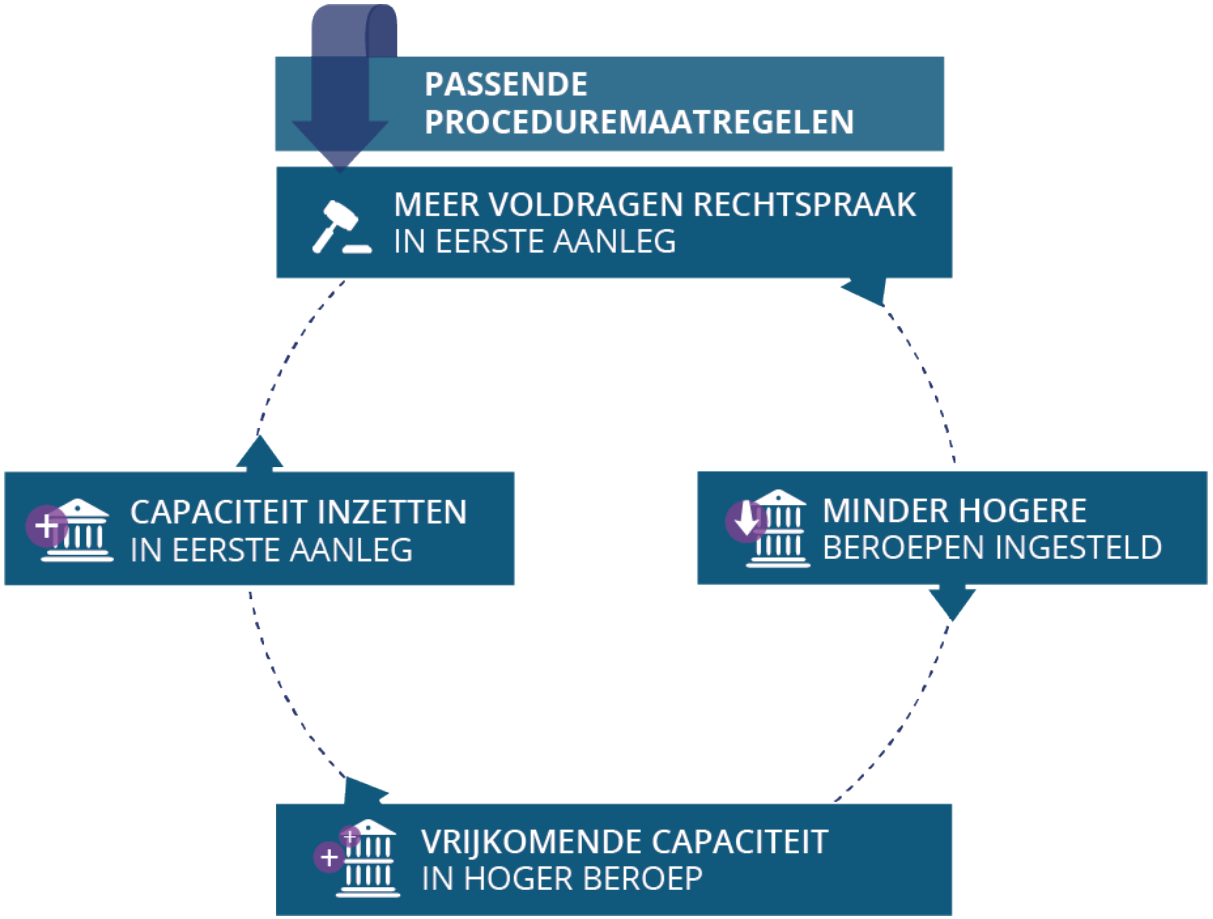

Verdeling van personeelsmiddelen

- Sedert zeven jaren wel degelijk werkdrukvermindering:
  - rechtsplegingsvergoeding, BTW, alternatieven, reputatie van traagheid
- Ook Potpourri's hadden hun invloed:
  - vb. onbetwiste schuldvordering
  - vb. achterstallen RSZ
  - vb. niet langer schorsend effect hoger beroep
  - vb. beperking verzet na verstek (zowel burgerlijk als strafrechtelijk)
  - vb. assisenprocedure
  - vb. alleenzetelende rechter (bijlage E)
  - vb. e-deposit, Regsol, online betaling boete, e-betekening, verwerping nalatenschappen
  - vb. facultatief karakter advies parket en delegatie aan parketjuristen

Evolutie inkomende zaken bij de hoven van beroep (burgerlijke, correctionele en jeugdzaken)

Ressort	*2010*	*2011*	*2012*	*2013*	*2014*	*2015*	*2016*
Antwerpen	7.124	6.946	6.987	6.547	6.100	6.255	5.697
Brussel	6.307	6.124	6.233	5.995	5.955	5.778	5.775
Gent	6.338	6.592	6.274	6.146	5.853	5.740	5.079
Luik	4.254	4.265	4.137	4.158	4.125	4.228	3.968
Bergen	2.788	2.788	2.608	2.473	2.365	2.560	2.596
België	26.811	26.715	26.239	25.319	24.398	24.561	23.115

Doorlooptijd van burgerlijke zaken in de hoven van beroep

Ressort	*Gemiddelde duur output*	*Mediane duur output*
Antwerpen	557	519
Brussel	825	710
Gent	735	689
Luik	416	336
Bergen	461	302
België	623	478

Evolutie per ressort en per jaar van het aantal nieuwe zaken "invordering onbetwiste geldschulden" bij de rechtbanken van koophandel

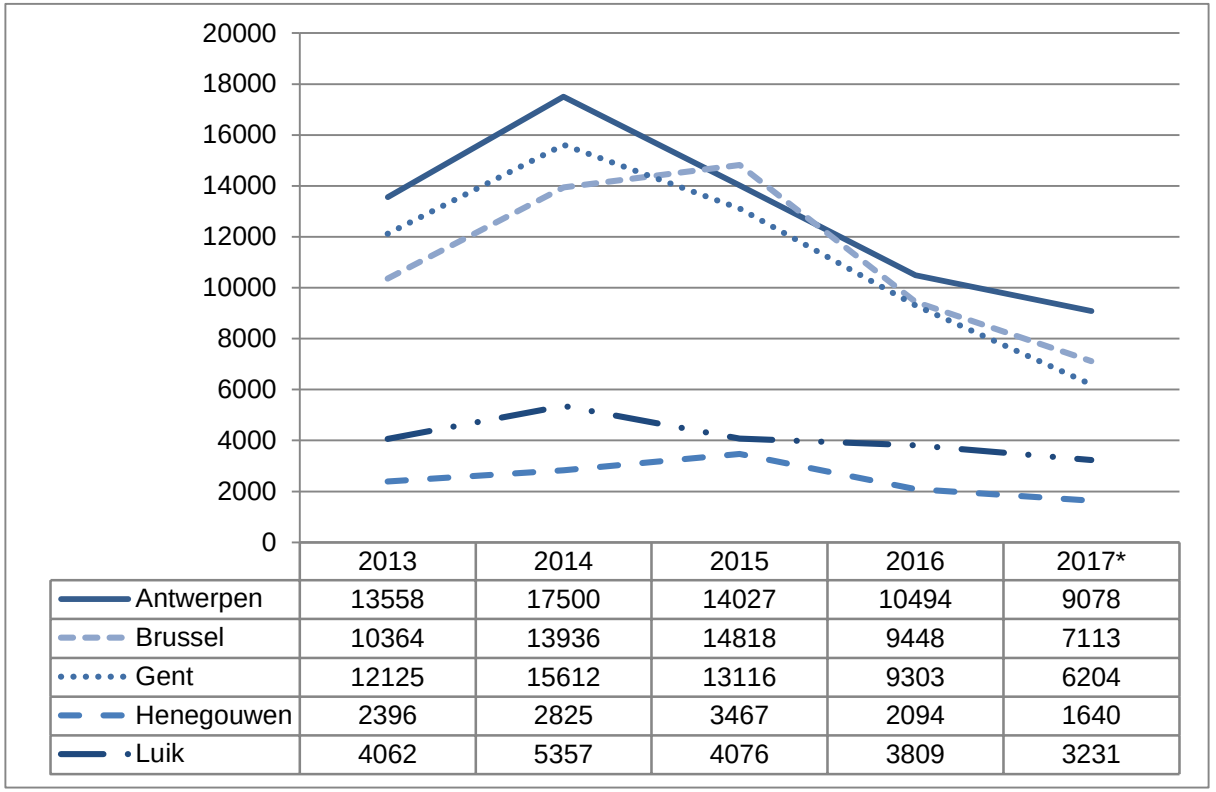

	2013	2014	2015	2016	2017*
Antwerpen	13558	17500	14027	10494	9078
Brussel	10364	13936	14818	9448	7113
Gent	12125	15612	13116	9303	6204
Henegouwen	2396	2825	3467	2094	1640
Luik	4062	5357	4076	3809	3231

Efficiënte verdeling van personeelsmiddelen

- Kaders beantwoorden niet aan actuele werklast: noch tussen jurisdicties van zelfde type, noch tussen verschillende types
- Budgetten verdelen in functie van werklastmeting:
  - solidariteitsmechanisme: sokkel en/of cliquet
  - niet alleen input meten, ook snelheid en kwaliteit output
- Crux van beheersovereenkomst: doorlooptijd per aanleg < 1 jaar
- Personeelsbudget per entiteit: binnen zekere quota vrije invulling
- Dus juiste personeelsverdeling en –profielen: *war for talent* winnen

Aangepast personeelsbeleid- en -statuut

- Veralgemening van systeem hoofd- en bijbenoeming
  - met instemming indien structureel, sterk aanbevolen zo occasioneel
- Evaluatie van de magistraat: logisch gevolg van zijn onafhankelijkheid
  - na examen beroepsbekwaamheid
  - doorheen heel de carrière: ernstige peer review
- Statuut magistraat: levenslang, terbeschikkingstelling/vervanging mogelijk moet mogelijk zijn bij langdurige ziekte
- Ondersteunend personeel:
  - Per entiteit/ressort: minstens één hoog opgeleide manager
  - Meer bachelors/rechtspractici bij griffiepersoneel: > 50% (d.i. minder C en D)
  - Aangepaste profielen op niveau entiteiten: bv. informaticus
  - Aanwerving vergemakkelijken

GRAAG UW REACTIES OP

Koen.geens@just.fgov.be

Dank voor uw aandacht